(מנסות פר], ב) [נש"א]
(סב.], ג) [מנסות פד.], ד) שביעית
פ"ע מ"ע, ד) עדיות פ"ז מ"ח,
ו) [מיבת אלא צריך מובן ובילקוע
לימא], ו) [במשנה לא מנאמי ודע

לבכ"מ פי"ב מהל' בכורים דין ו'

העמיק תניא וכון, ה) [לקמן מט.], ט) אח"כ מה"ד ואמאי מחייב כו' במלה הס"ד ואמאי מחייב כו' במלה הס"ד ואמאי מה"ד במ שריפה אחלה ממהאה אין (לס)

ולהן תקנה. ל"ק, י) שייך למתניתין,

ב) פדאו בפניו דאינו רשאי להיימו

קדוש, ס) גי׳ יעב״ך, ע) לאכלה אמר רחמנא ולא. נ״ק, פ) ומשני

חורה אור השלח

מֵראשִׁית ערסתִיכֶם תִּתְנוּ
לַיְיָ תְרוּמָה לְדרֹתַיכֶם:

2. כָּל פָּטֶר רֶחֶם ְלְכָל בְּשְׂר

ג. בְּלֶבְיָם לְנָב לְּיִיְ בְּאָדְם גְּשֶׁר יִקְרִיבּוּ לְיִיְ בְּאָדְם תִּבְּהַמְה אַת בְּכוֹר הָאָדְם וְאַת בְּכוֹר הַבְּהַמָּה הַשְּׁמֵאָה תִּפְּדָה: בְּכוֹר הַבְּהַמָּה הַשְּׁמֵאָה תִּפְּדָה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כפדיון מעשר

וכו׳ באחריותו הק״ד וא״כ מ״ה

שאין כאן לכהן כלום שאין חייב באחריותו כרגען: (3) ד"ה רני אליעזר וכו' דהואיל:

במדבר יח טו

וי"ל. ל"ק,

כ) פילוו בפניי ילוים ושחי כן אפי' כו'. ז"ק, () [פדיון כ רש"ש], מ) [בשעה שאמר כ ערכו עלי רש"ש], () בפסוק כ

אמר קרא לדורומיכם וי״ל. ב אמר קרא לדורומיכם וי״ל. ל אין בנו פדוי. צ״ק,

לאכלה אמר רחמנא יולא לשריפה וחייבת במתנות דלאכלה קרינא בה מיתיבי

סיהאוכל מעיסת שביעית עד שלא הורמה חלתה חייב מיתה ואמאי כיון דאילו

מטמיא בת שריפה היא לאכלה אמר רחמנא ולא לשריפה שאני הכא רכתיב

ילדורותיכם תנ"ה מנין לאוכל מעיסת שביעית עד שלא הורמה חלתה שחייב

מיתה שנאמר לדורותיכם ולגמר מינה התם עיקר לאכילה הכא עיקר לשריפה:

נתנו לכהן כו': תנינא להא דת"ר הישראל שהיה לו פטר חמור בתוך ביתו ואמר

לו הכהן תנהו לי ואני אפדהו הרי זה לא יתנו לו אא"כ פדאו בפניו א"ר נחמן

אמר רבה בר אבוה זאת אומרת נחשדו הכהנים על פמרי חמורים פשימא מהו

דתימא ה"מ היכא דמחזק לן דמיקרי אבל בסתמא לא יו קמ"ל דמורה בה

היתירא: מתני' המפריש פדיון פמר חמור ומת רבי אליעזר אומר פ חייבין

באחריותו כחמש סלעים של בן וחכ"א יאין חייבין באחריותו כפדיון מעשר שני

העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פמר חמור שמת שאין כאן לכהן כלום

מת פטר חמור מ ר"א אומר יקבר ומותר בהנאתו של טלה וחכ"א א"צ להקבר

וטלה לכהן: גמ' אמר רב יוסף מ"מ דר' אליעזר דכתיב יאך פדה תפדה וגו'

מה בכור אדם חייב באחריותו אף בכור בהמה ממאה חייב באחריותו א"ל אביי

יו אי מה בכור אדם מותר בהנאה אף בכור בהמה ממאה מותר וכי תימא ה"נ

והתנן מת פמר חמור רבי אליעזר אומר יקבר מאי יקבר לאו ידאסור בהנאה לא

יקבר כבכור אדם אלא אדם בכור הוא דבעי קבורה פשוט לא בעי קבורה ועוד

תניא מודה ר' אליעזר "בישראל שיש לו ספק פטר חמור בתוך ביתו שמפריש

מלה עליו והוא שלו יאלא אמר רבא אמר קרא אך פדה תפדה לפדייה הקשיתיו

ולא לדבר אחר "תגן התם הערכין בשעתן ופדיון הבן אחר שלשים יום פדיון

כגון פטר חמור בפירות שביעית ותימה דאפי׳ רבנן לא אסרי בהגחל המא (ב"ה קב.) משרה וכביסה אלא משום דבעינו דומיא דלאכלה שהנאתו וביעורו שוה ובהמה למלחכה הוי הנחתו וביעורו שוה: ביון דאידו מישמיא בו'. וחע"ג דיכול להפריש מעיסה אחרת שאינה של שביעית על זאת ומקיף שחיהן מ"מ הך לאו

> הקשה ר"ת נילף מעומר דעיקרו לשריפה. . עומל הלשכה ופריך היכי מייתי לאו איתמר עלה אמר רבא דכ"ע מעכשיו

מעכשיו אין בנו פדוי. אי אמר ליה מעכשיו יהא בנו פדוי לאו פדיון הוא, אלא מתנה בעלמא.

לקמן מט.). הדרן עלך הלוקח עובר חמורו

שימה מקובצת ן 4] קמ"ל דמורה בה היתירא. קשיא לי ישראל נמי כי מפריש . טלה והוא לעצמו מורה בה שראל אינו חייב לפדותו בשום מת אחר שלשים יום חייב ליתז הכא אי בעי ישראל עריף ליה לחמור ואינו חייב לכהן כלום לאחר שהפריש טלה ולא הספיק . ליתנו לכהז ר״א אומר יקבר. לבכור אדם אבל התם לא מקיש אי מה בכור אדם וכו' ע"כ נראה לן דיש חילוק בין הקיש של גוף

. להו אלא מפדיון וכן נמי משמע בסמוד גבי הא דקאמר ר' אלעזר בסמון גבר הא קאמו די אלמה דמקיש וכר׳ ומקשינן דיש לתמוה דלר״א דמקיש פדיון פטר לבכור אדם תקשי ליה נמי

ים יה יו אים בקוק אם פרא מון אים ברור אדם וכרי והאי חילוקא לא נהירא דהא משמע דוקא בפדיון חייב באחריותו אבל אם מת הבכורות להקיש פדיון ולכן לא פריך אי בכור אדם וכרי והאי חילוקא לא נהירא דהא ממשמע דוקא בפדיון חייב במחריותו אבל אם מת הפטר חמור פטור וטעמא כדמפרש ונראה לן דלעיל לא שייך למפרך כן דלא מקיש דיני הבכורות להדדי רק לחייב הבכור בהמה טמאה (חסר כאן) מקצת מבכור אדם: סן אמר ר"נ לומר שאם פדאו וכר' ושינויא כרבנן נמי אתי ולענין הא גמירי שפיר למצוה פטר חמור מפדיון הבז. תוס׳ חיצוניות:

לר׳ שמעון נמי. אע"ג דשרי פטר חמור בהנאה [ט:] אין פודין אותו בפסולי המוקדשין דלבי ואיל כתיב בהו [דברים יב]: בבהמח שביעים. בהמה שניקחה בפירות שביעית: ודאי לא סיבעי לך. פטר חמור ודאי לא תיבעי לך דכיון דבעי למיתב פדיונו לכהן לא פריק ליה דלאכלה אמר רחמנא ולא

לסחורה ונמלא זה קונה חמור בפירות שביעית שאינו ראוי לאכילה: ספק. כגון שילדה אמו זכר ונקבה דאמר במתני׳ [ט.] מפריש טלה והוא לעלמו: ואליבא דרבי שמעון לא חיבעי לך. דלדידיה לא מיתבעי לאפרושי טלה לאפקועי איסוריה אי לא יהיב ליה לכהן דהא ר"ש מתיר פטר חמור בהנאה: את הודחי. פטר חמור ודחי משום דבעי ליתנו לכהן והויא סחורה: במסנות. זרוע ולחיים והקיבה: לשריפה. ואי מיחייב בבכור סלקי אימורים לגבוהש: חלה טמאה אין לה תקנה אלא שריפה דהאוכל תרומה טמאה °חייב מיתה: ואמאי. מיחייב עיסת שביעית בשביעית בחלה: לדורותיכם. כתיב בחלה [במדבר טו] משמע אפי׳ בשביעית וכתיב (שם) מראשית עריסותיכם וגו': תניא נמי הכי. דטעמה משום דלדורותיכם כתיב בהו: וליגמר מינה. דלא אמר לאכלה ולא לשריפה ותתחייב בהמת שביעית בבכורה: המס. גבי חלה עיקר הפרשתה לאכילה דאינה בשריפה אל"כ נטמאת: י י לקיימו. אפי׳ שעה החת: נחשדו. שעובדין בהן בלח פדיון: פשיטת. דודחי מהכח שמעינן לה: מהו דתימא הני מילי. דלא יתננו היכא דמוחזק לן ביה דמיקרי חשוד שראינוהו שנחשד בדבר. ל"א דמיקרי דחזינו ליה דאיתרמי ועבד עבודה בפטר חמור קודם פדיון: דמורה בה היתירת. דקסבר כיון דשה שיפריש תחתיו יהא שלי למה לי לפדותו: בותבר' כחמש סלעים של פדיון הכן. דאמר בפ׳ יש בכור לנחלה (לקמן דף נא.) דחייב באחריותו: לפדיון מעשר שני. דאם

לר' שמעון נמי צבי ואיל כתיב בהו איבעיא להו מהו לפרות בבהמת שביעית ודאי לא תיבעי לך שלאכילה אמר רחמנא שולא לסחורה כי תיבעי לך ספק ואליבא דרבי שמעון לא תיבעי לך דלית ליה ספק כי תיבעי לך אליבא דרבי יהודה מאי כיון דמפריש מלה והוא לעצמו לאכלה קרינא ביה או דילמא כיון דכמה דלא מפקע איסוריה לא מישתרי כסחורה דמי ת"ש דא"ר חסדא בהמת שביעית אין פודין בה את הודאי אבל פודין בה את הספק ואמר רב חסדא יבהמת שביעית פטורה מן הבכורה יוחייבת במתנות פמורה מן הבכורה

אבדו אינו חייב באחריותו (א) כרבנן:

מת פטר חמור. לאחר שהפריש הפדיון

. ועדיין לא נתנו לכהן : רבי אליעור אומר

יהבר. (ב) הואיל והוא חייב באחריו' הטלה

גליון הש"ם

רש"י ד"ה חלה ממאה וכו' חייב מיתה. תמיהני הא חלה טמאה הוא רה בעשה. וכזה ממוה על מום' ע"ז סו ע"ב ד"ה אביי ועי רש"י יבמות 5 ע"א ד"ה תרומה טמאה:

אפילו לר׳ שמעון נמי דשרי אפילו לד' שמעון נמי דשרי בהנאה אפי' הכי אין פודין דצבי ואיל כתי' בהו: בבהמת שביעית בשה שקנוי מפירות שביעית: . ודאי פטר חמור לא תבעי לד אין פודין בבהמת שביעית ילאכלה אמר רחמנא והבהמה ש לה מן הפירות ולא לסחורה. יהיינו סחורה שפודה הפטר חמור בהאי שה: כי תבעי לך . ספק. אם יכול לפדות בה ספק י ממורי ואלירא דרי שמטוו עטר המהו דואליבא דר שמעחין דלית ליה ספק ברישא דשמעתין וכיון דלעצמו הוא למה לי לאפרושי וכו'. ואמרינן [לעיל] . מתניתיז ר׳ יהודה היא דתני כו׳. ווגיתן החיד היי שמעון ור״ש מתיר קס״ד דר״ שמעון מתיר דלא צריך לאפרושי כלל הואיל וספק הוא: לא תבעי לך. דמותר לפדות דהא לאו סחורה :היא דבלא פדיון נמי הוה מותר כי תבעי לך אליבא דר׳ יהודה. דמצריך לאפרושי לאפקועיה איסוריה: מאי כיון דמפריש טלה והוא לעצמו לאכלה קרינן . ביה הואיל ולעצמו הוא: או דלמא כיון דכמה דלא מפקע לאיסור בהאי שה מי שרי ליה ואסור: אין פודין בה את הודאי. פטר חמור דהיינו סחורה: אבל

רריוו זרשום

פמר חמור לאלתר ופדיון פמר חמור לאלתר ורמינהי "אין בערכין ובפדיון הבן כמאן דלא אפרשיה דמי ומותר לישראל יובנזירות יובפטר חמור פחות משלשים ומוסיפין עד עולם ₪ אר"נ לומר שאם בהנחתו של טלה כמי שלח הפרישו: ה"ל פראו פדוי מכלל דבנו אם פראו אינו פרוי והאיתמר יהפודה את בנו בתוך ל' להקבר. דמעידנא דאפרשיה לטלה קם יום רב אמר פבנו פדוי לאו איתמר עלה אמר רבא דכ"ע מעכשיו אין בנו פדוי ליה ברשות כהן ופטר חמור פדוי: במ' חייב בחחריותו. אם הפריש פדיונו ואבד: **מוחר בהנאה.** קודם פדיונו: י**קבר כבכור אדם.** לא משום דאסור בהנאה אלא משום דאיתקש לבכור אדם וסתם בכור אדם ניתן לקבורה: מודה ב"א. אע"ג דבודאי פטר חמור ס"ל דכל כמה דלא מטי פטר⁶ חמור ליד כהן לא מיפרים מודה הוא בספק שא"ל לתת פדיון לכהן אלא מפריש כו׳. ומדמצריך לאפרושי טלה לאפקועי איסוריה מכלל דס״ל פטר חמור אסור בהנאה: לפדייה הקשפיו. בכור בהמה טמאה לבכור אדם שימחייב

באחריות פדיינו ולא לדבר אחר להנאה: **הערכין בשעתו.** שאם היה מבן חדש עד חמש שנים בשעת שאמר ערכי עלי^מ והמתין שלא נתנו עד שיהא בן שם שיש לו ערך אחר כדכתיב בפרשת ערכין (ויקרא מ) אפי׳ הכי לא יהיב אלא כשעה שהעריך: אחר שלשים. כדכתיב בפרשת ערכין (ויקרא מ) אפי׳ הכי לא יהיב אלא כשעה שהעריך: אחר שלשים. כדכתיב בפרשת ערכין (ויקרא מ) אפי׳ הכי לא יהיב אלא כשעה שהעריך: חדש וגו': ופדיון פטר חמור לחלפר. בתמיה: חין בערכין פחום מבן שלשים. חינו נערך כדכתיב בפרשה: ובנזירום. סתם נזירות שלשים יום כדכתיב (במדבר ו) קודש⁰ יהיה יהיה בגימטריא שלשים הוו [מזר ה.] : ומוסיפין. שיש ערך לכל זמן שהוא עומד בו כדכתיב בפרשה וכן נזיר נודר בנזיר ארבעה וחמשה שנים ואם המחין מפדיון בנו ומפדיון פטר חמורו כמה שנים עדיין יכול לפדוחו ואינו נותן יותר: לומר שאם פדאו פדוי. הא דקתני לעיל פדיון פטר חמור לאלתר שאם פדאו לאלתר ש [פדוי] אבל עיקר מלות פדייה לא מקיים: מכלל דבנו. מדאוקמת ליה בדיעבד וקתני הבן אחר שלשים מכלל דאם פדאו בתוך שלשים אינו פדוי: והאיסמר. בפ' יש בכור לנחלה (לקמן דף מנו.): דר"ע מעכשיו.

היכא דאתר ליה מעכשיו יחול פדיון זה אינו פדוי כי פליגי היכא דאתר עכשיו אני נותו מעות והפדיון לא יחול עד לאחר שלשים יום: פורין בו את הספק. דלא כסחורה גמורה הוא דלא הוי (אלא) ספק: ואמר רב חסדא. פטורה מן הבכורה לאכלה אמר רחמנא ולא לשרפה ואלו אמורין דבכור לשרפה קיימי וחייבת במתנות בורוע ולחיים דלאכילה קיימי קמיל מיהא ברייתא דרב חסדא דפורין בו את הספק: עד שלא הורמה החלה חייב מיתה. דכתיב ולא תשא עליו חטא וגר: ואמאי. חייב מיתה כיון דאילו מיטמיא החלה בשרפה קיימא ולאכלה אמר רחמנא ולא לשרפה והא חלה לא ליחייב עלה כיון דיש בה דין שרפה כי היכי דפטרת לה מן הבכורה הואיל ואימורין לשרפה קיימי: הא לא קשיא דאמאי חייב מיתה בשביעית דכתיב גבי חלה לדורותיכם התנו לה' תרומה לדורותיכם.

ואימורין שהפה קיימאי הא משה בשביעיה: ולגמר מינה מחלה לבכורה שההא נמי חייבת בככורה: לא דמי החם נמי משום הכי חייב עלה מיתה משום דישיקו הלה אל לא למאה לשום הברנוי בלה את הורותיכם. בכורה: לא דמי החם נמי משום הכי חייב עלה מיתה משום דישיקו הלה אל לא למטה לשחפה: הנא. ביב בכור יקיא מיתיון לשהם קיימי ולא לאכילוה מוך למטה לשחפה: הנא. ביב בכור יקיא מיתיון לשהם קיימי ולא לאכילוה מוך בברייתא המורין לשהם קיימי ולא לאכילוה ביב הייתא המורין לשהם קיימי ולא לאכילוה ביב הייתא דת"ר משום דעיקר היא: אלא אם כן פדאו. הכהן בפניו: זאת אומרת. מדקרי ועביד ביה עבודה קודם שיפדנו: אבל בסתמא. היכא דלא יתונו לו אא"כ פדאו בפניו היכא דמחוק לן היהוא דלא היו תם כ"כ ומיקרי ועביד ביה עבודה קודם שיפדנו: אבל בסתמא. היכא דלא יתונו לו אא"כ פדאו היכא דמחוק לן היהוא דלא היו תם כ"כ ומיקרי ועביד ביה עבודה בשרון פטר חמור ומת. קודם שבא ליד כחן חייב לפדרות בפניו לא נחשדו קמ"ל דכולן נחשדו: משום דמורו ביה היתידא אבא ביה באריות והלא כשאפדנו יהיה השה שלי ועכשיו הוא שלי ולא משתח לפדרון ליתן לו פדיון משר אבר בארונו אות לו המשרים באחריות ליתן לו פדיון אחר כחמש סלעים של בן. כדתגן בפרץ שביון בנו הצבד חייב באחריות שאצרו קבדה: וחכ"א אין מיב באחריות העדד היב באחריות שצריך להעלותו ולאוכלו בירושלים בשיש לו מעלה ואם לאו פטור אף פדיון פרור אין חייב באחריות העדד היב באחריות העדד היב האוד לאוכלו בירושלים בשיש לו מעלה ואם לאו פטור אף פדיון ביות העיד הר"א היב או שלה ליד כתן: רבי אליעור אומר בהנאה כמתחילה: ומותר. העדד חייב באחריות העדד היב באחריות העדד מיים בול מוד העדד היב באחריות העדד היב באחריות העדד היב באחריות העדד היב באחריות העדד מים באחריות העדד היב באחריות היב ביות היב באחריות העדד היב באחריות היב באחריות העדד היב באחריות העדד היב באחריות העדד היב באונות היב באחריות העדד היב באחריות העדד היב באחריות העדד היב בלים ביב באחריות הבבים בוב ביות ביב באחריות הי שצריך להעלותו ולאוכלו ביורושלים בשיש לו מלה ואם לאו פטור אף פדיון בכור אין חייב באחריותו העיד ר' יהושע וכולה כחכמים: מת פטר חסור, לקוד שבה עלה ליד האטור בהנאת מלאמרו אף בכור בהמה טמאה ומי: זכי תימא הכי מני והתנן מת שצריך להעוד וובילחו: וטלה לכהן. המעידנא דאפרשיה ברשותיה דכהן קאי: ""ל א אביי. הואי לומקיש לבכור אדם יקבר נמי לבכור אדם יקבר נמי מלחתא. ולימא אי מה בכור אדם מוחר בהנאת מלאה הואי לומקישו לבכור אדם יקבר נמי בכור אדם הוא בעי קבורה לימא ביקבר מים לאחריות אחשיבן לבכור אדם יקבר נמי בכור אדם הוא בעי בקבורה לימא יקבר כאחר להנאה הוא אלא דבעי קבורה לימא שלו אלמם דאי לא מפריש אטור בהנאה ונידע בערכן במרכה במנאה: ועוד תניא מודה רבי אלינוטלה והוא שלו אלמא דאי לא מפריש אטור בהנאה וכיש פטר חמור ודאי. ומרלא אקשי להנאה לא תקיש נמי לאחריות: אמר רבא. לעולם לפדיה לאחריות אקשיבן ליה ולא להנאה וגופיה קא דשמעיבן לה דכתיב אך פדה תפדה לפדייה לאחריות אקשיבן ליה ולא להנאה וגופלי בשלח במרכה במנה ביליעור. שמפריש עליו טלה והוא שלו אלמא דאי לא מפריש אטור בהנאה וכיש משר המור במור אחר להנאה: הערכין בשעתן. שאם העריך קטן ואח"כ הגדיל אין חייב ליתן אלא כשעה שהעריכו ופדיון הבן אינו חייב ליתנו אלא אחר שלשים חיישינן שלא יהא נפל: ונטר המור שלין בערכין דפחות מחודש אין לו ערך. ואין נוירות פחות מלי לייום ליון מרו ומור בעולם שרי. ובייון הבן ופשים ורמינה אין מוספת דמים דכמה שיתן כשהן משלשים יום כך יותן בכל שוב באו שרוצה לפדותן צול פדותן על מור באם בדאו פרו במא לאמר ביור שלים אום בדו למור שאם פדאו לאלתר בשור בלומר שה פדאו מינו פרוי מעכשיו קודם שלשים אין בנו פדוה כו' הא איתמר הפודה כו' הא איתמר עלה דההוא דכולי עלמא מעכשיו כלומר אמה פדאו אינו פדוי:

עין משפם נר מצוה

םה א מיי׳ פי״ב מהל׳ בכורים

םו ב מיי׳ פ״ה מהלכות בכורות

שו ב מיי פיט מטלטת בטרות הלכה ט: שו ג מיי' פ"ט מהלכות בכורים

הלכה ח: הלכה ח: סח ד מיי' פ"ו שם הלכה ד: ה [מיי' פ""ב שם הל"ד טוש"ע י"ד סי' שכא סעיף ח]: סמ ו מיי שם הלכה ה סמג

עשין קמה קמו טוש"ע שם סעיף ו: סעיף ו: ע ז מיי' שם הלכה ד טוש"ע

שם סעיף ח: עא ח מיי שם הלי יט כא כב טוש"ע שם סעי' י:

עב ט מיי׳ פ״א מהל׳ ערכין

כלכה ג:

עג י מיי׳ פי״א מהלי בכורים הלכה יו טוש״ע י״ד סימן שה סעיף יא:

עד כ מיי׳ פ״ג מהל׳ נזירות

הלכה א: עה ל מיי פי"ב מהלי בכורים הלכה ו: עו מ ג מיי פי"א שם הלי יח

:טוש"ע שם סעיף יג

ודאי לא תבעי לך. ע) לאכלה ולא לסחורה משמע דאסור לקנות בהמה טמאה

דם חלה היא ולא חזי לאחרושי חוומה הוי כחו מן החיוב על הפטור: הבא עיקר לשריפה. ואמר פ' כל קרבנות (מנחות ד' פד.) שומרי ספיחיו בשביעית היו נוטליו שכרו מתרומת שביעית לאכלה אמר רחמנא ולא לשריפה ואיכא קומן שקרב לגבי מזבח כי שאני התם דאמר קרא לדורותיכם י"ל לא ילפינן בכור מעומר דאיכא פירכי טובא מה לעומר שכן קרבן לבור ודוחה שבת וטומאה ועוד א"א לקיים עומר בשביעית אלא בפירות שביעית דבעינן כרמל אבל בכור וחלה מתקיים בשנה שביעית בבהמות אחרות ובפירות אחרים:

אינו פדוי. לשון זה אינו לקמן פ׳

מוסף רש"י

דהא בתוך שלשים לא שייכא פדיה

סלה הוא לעצמו מורה בה היתירא ונראה לי דכיון דעפ"י ב"ד עושה והוא מעכבו על פיהם (חסר כאן). תוס' חיצוניות: ס ר"א אומר חייב באחריותן ם ד"א אומר זוייב באודיותן וצריך להפריש טלה אחר כמו פדיון ה׳ סלעים של בן. דנפקא לן בגמ׳ תפדה תיבה אבל ודאי אם מת הפטר חמור של דבר ואע"ג דגבי פדיון ודאי אם מור אווו שלשים יום ווייב ליון ה׳ סלעים לענין זה לא מקשינן לבן משום דהתם חוב הוא שהטיל הכתוב על האב אבל בפדיון כמעשר שני ולא מקשי פדיון לבן: גן מת פטר חמור י אזיל לטעמיה דאמר איז הפד דאזיל לטעמיה דאמר אין הפדיון פדיון עד דמטי ליד כהן ויקבר דסבר כרבי יהודה דאמר אסור בהנאה: זן אי מה בכור אדם מותר בהנאה זון אי מה בכוז אדם מותר בהנאה וכו'. והקשה הרב אלחנן דאמאי לא פרכינן לעיל הכי בריש פרקין גבי הא דקאמר דפטרי כהנים ולוים פטורין . מפדיון פטר חמור ואמאי לא קאמר מהיקשא דמקיש להו הכא קאמו מה קטא וכוק של החוצא לבכור אדם ונראה לן דשאני הכא דדמי טפי להדדי דמקשינן גוף הבכור בהמה טמאה עצמו